

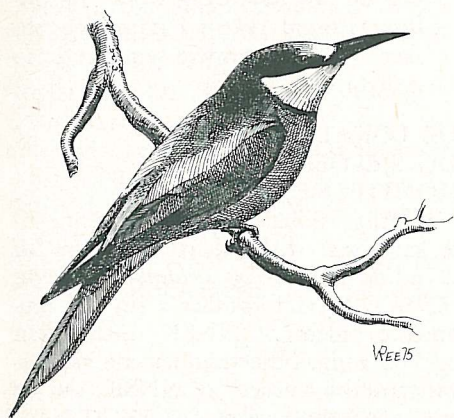
VÅR FUGLEFAUNA

Norsk Ornitologisk Forenings Tidsskrift

ÅRG. 2 NR. 3 1979

TRONDHEIM

Rapport fra NNSK's virksomhet 1978

PER-GÖRAN BENTZ

Meddelelse nr. 4 fra Navne- og sjeldenhetskomiteen, NOF og NZF

Denne rapport presenterer samtlige funn av sjeldne arter/underarter som er blitt behandlet og godkjent av NNSK i løpet av 1978. I alt er 84 saker blitt vurdert. Av disse var 7 av konsultasjonskarakter og omhandlet arter som ikke står på NNSK's liste over de arter som skal rapporteres. Totalt ble 57 saker (67,9 %) godkjent og 21 (25,0 %) ikke godkjent. Tre saker (3,6 %) ble plassert under «avventes» inntil nærmere opplysninger om funnene foreligger og en endelig vurdering kan gjøres. I tillegg forble 3 saker (3,6 %) uløst. De sistnevnte omfatter rapporter om «ukjent and», «*Larus* sp.» o.l., hvor beskrivelsen har vært alt for mangelfull til at NNSK har kunnet ta en endelig avgjørelse.

Prosenttallene for godkjente resp. ikke godkjente funn stemmer godt overens med de fra forrige periode (Michaelsen 1979), noe som også var å vente, fordi ingen større forandringer er

gjort i listen over arter som skal rapporteres. Det lavere totalantallet rapporterte saker skyldes at rapportperioden er blitt kortet ned sammenlignet med den forrige. Den sammenfaller nå med kalenderåret.

Antall påviste og godkjente fuglearter i Norge med Svalbard er nå kommet opp i 392. Hertil kommer 6 som er oppført på B-listen over arter som anses rømt fra fangenskap.

Komiteen har i den omtalte perioden også arbeidet med å sette norske navn på en rekke utenlandske fuglearter. Dette er blitt gjort i forbindelse med programmer i NRK-Fjernsynet og oversettelse av litteratur.

NNSK har i arbeidsåret 1978 hatt følgende sammensetning: Per-Göran Bentz (sekretær), Alv Ottar Folkestad, Gunnar Lid, Jan Michaelsen, Viggo Ree og Peter Johan Schei.

I forbindelse med oljeaktiviteten i Nordsjøen, har det i løpet av de siste

årene vært en økning i antall fugleobservasjoner i dette området. På NOF's årsmøte på Lista 27.—29.4.1979 ble det vedtatt at rapporteringen også skulle omfatte den norske delen av Nordsjøen og Norskehavet. Observasjoner fra kontinentalsokkelen sør for Polarsirkelen skal heretter sendes til LRSK/Rogaland, mens observasjoner fra kontinentalsokkelen nord for Polarsirkelen skal sendes til LRSK/Troms. Disse to LRSK vil senere med jevne mellomrom publisere egne LRSK-rapporter fra Kontinentalsokkelen.

Det gjøres oppmerksom på at de arter/underarter som er inkludert i den norske fuglenavnlsten, er påtruffet innenfor et område avgrenset i nordøst av lengdegraden 31°, i nord og vest av 1 000 m dybdekvoten og videre i sør og østover av bunnen av Norskerenna (NZF 1976). En art som ikke er påtruffet i landet, og som f.eks. dukker opp på Ekofisk, vil således ikke bli tilført den norske listen. Observasjoner fra Kontinentalsokkelen har imidlertid en spesiell interesse, og det er naturlig at Norge tar seg av den ornitologiske innrapporteringen i vår del av disse havområdene.

HVILKE OBSERVASJONER SKAL BEHANDLES AV NNSK?

1. De arter/underarter som ifølge reglementets punkt 5c (Ree 1976) skal vurderes av NNSK, er de samme som ble presentert i Meddelelse nr. 3 (Michaelsen 1979) med følgende tre unntak: Rødbrystlo *Charadrius asiaticus* og blåstjert *Tarsiger cyanurus*, skal tilføyes i listen mens gransanger, underart *Phylloscopus collybita tristis*, utgår.
2. Nye arter/underarter og hekkefunn av arter som tidligere ikke har vært funnet rugende i landet, skal behandles av komiteen.

3. Spørsmålet om kryssninger har under de senere år fått økt aktualitet gjennom funnene av hybrider mellom tak- og låvesvale og gråspurv og pilfink (Røstad 1976). I framtiden ønsker NNSK å vurdere samtlige funn av hybrider.

DE LOKALE RAPPORT- OG SJELDENHETS- KOMITEENE (LRSK)

Samtlige observasjoner av ovennevnte kategorier skal fylkesvis rapporteres til de lokale rapport- og sjeldenhetskomiteene (LRSK). Disse formidler i sin tur rapportene videre til NNSK. LRSK kan også la andre observasjoner enn de forannevnte bli vurdert av NNSK, om de er av vanskelig karakter.

ADRESSER TIL DE FORSKJELLIGE LRSK

ØSTFOLD: Ole Jørgen Hanssen, Boks 1145, 1601 Fredrikstad.

OSLO/AKERSHUS: Ole W. Røstad, Zool. inst., Boks 1050, Blindern, Oslo 3.

HEDMARK: Roar Solheim, Rollsløkkveien 5, 2300 Hamar.

OPPLAND: Jon Opheim, Boks 52, 2634 Fåvang.

BUSKERUD: Torgrim Breiehagen, 3570 Ål.

VESTFOLD: Karl Petter Gade, Boks 153, 3201 Sandefjord.

TELEMARK: Vidar Moen, Boks 1076, 3701 Skien.

AUST-AGDER: Gunnar Paulsen, Uttikken 5, 4890 Grimstad.

VEST-AGDER: Kåre Olsen, Brekne, 4563 Borhaug.

ROGALAND: Finn M. Fuglestad, Ververtg. 16 b, 4300 Sandnes.

HORDALAND: Gunnar Langhelle, Zool. museum, Muséplass 3, 5014 Bergen-Univ.

SOGN OG FJORDANE: Vidar Seim, Krokane, 6900 Florø.

MØRE OG ROMSDAL: Arne Follestad, Boks 206, 6001 Ålesund.

SØR-TRØNDELAG: Jostein Sandvik, L-961, 7035 Moholt Stud.by.

NORD-TRØNDELAG: Per G. Thingstad, 7600 Levanger.

NORDLAND: Johan Åge Asphjell, 8250 Rognan.

TROMS: Leon Johansson, Håkøybotn 36, 9100 Kvaløysletta.

FINNMARK: Steinar Wikan, Skogfoss, 9925 Svanvik.

SVALBARD: Thor Larsen, Norsk Polarinst., Rolfstangvn. 12, 1330 Oslo lufthavn.

BEHANDLETE OG GODKJENTE

SJELDENHETSSAKER I 1978

Artenes latinske navn og systematiske rekkefølge er ordnet etter Voous (1973, 1977). H = hekkefunn. * = belegg (foto, film, lydbandopptak, fjær o.l.) foreligger. ° = belegg mangler, men utførlig beskrivelse foreligger.

Svarthalsdykker *Podiceps nigricollis*.

1978: Vestfold: 12.7.° 1 eks. Bjerkøy, Nøtterøy (J. Marthinsen).

Havlire *Puffinus puffinus*.

1977: Rogaland: 2.6.° 2 eks. Ryvingen, Karmøy (S. Folkedal, F. Hauge, B. K. Velde) og 29.7.° 1 eks. Kvalbein, Hå (K. H. Dagestad).

1978: Vestfold: 9.6.° 1 eks. Store Færder, Tjøme (M. Winness, J. N. Stokland).

Krøllpelikan *Pelecanus crispus*.

1977: Aust-Agder: 13.9.* 1 eks. Nidelva, Øyestad (H. Bergmann, K. og D. Ektun).

Rørdrum *Botaurus stellaris*.

1973: Østfold: 3.8.° 1 eks. S. Dillingøy, Vannsjø (T. Hoell).

1976: Østfold: januar*, 1 eks. Høysand, Skjeberg (A. Sørensen m. fl.), 11.2.* 1 eks. Tørkopp, Kråkerøy (Leiv Bunes m. fl.) og januar—april, ° 1 eks. Seutelva, Fredrikstad (P. E. Hålvorsen m. fl.).

1977: Østfold: 4.6.° 1 eks. Skinnerflo, Seutelva (A. Thelin, R. Botnemyr).

Egretthegre *Egretta alba*.

1978: Vest-Agder: 17.—18.4.* 1 eks. Skaue (L. E. Gabrielsen, B. Regevik, H. Kayser). Hordaland: 22.—27.4.* 1 ad. Melsvatnet,

Skulestadmo (E. Chapman).

Møre og Romsdal: 30.4.—1.5.* 1 eks. Nosvatnet i Eide (H. Olsvik, H. B. Hansen, J. A. og Ø. Gjeldnes, T. Bjørshol). Tredje, fjerde og femte funn i landet, hvis det ikke dreier seg om samme fugl ved de tre anledningene.

Svartstork *Ciconia nigra*.

1975: Oppland: juli/august,* 1 ad. Reinsennvatnet, V. Slidre (S. Bergeheim).

1977: Østfold: 5.7.° 1 ad. Borge (O. J. Hanssen, T. Røed).

Stork *Ciconia ciconia*.

1978: Østfold: 26.5.° 1 eks. Nordby (M. Kristiansen).

Sogn og Fjordane: ca. 1.—20.9.* Rimstadalen, Vågsøy (J. Rimstad).

Sør-Trøndelag: 6.7.* 1 eks. Melhus (E. Sunnet).

Dverggås *Anser erythropus*. H

1978: Troms: juni,* 1 par m. 3 pull. (P.-G. Bentz, O. Johansen).

Rustand *Tadorna ferruginea*.

1978: Vestfold: 20.5.° 1 hunn Mølen, Brunlanes (K. P. Gade, T. Nilsen, G. Numme).

Snadderand *Anas strepera*. H

1978: Rogaland: 17.6.° 1 hunn m. pull Frøylandsvatnet (O. Carlssen). Andre hekkefunn i landet.

Ringand *Aythya collaris*.

1976: Sør-Trøndelag: mars,* 1 ad hann Nidelva, Trondheim (D. O. Bollingmo m. fl.).

1978: Møre og Romsdal: 9.1.—8.2.° 1 hunn Grimstadvatnet, Hareid (A. O. Folkestad, K. Mork: Folkestad 1979).

Brilleand *Melanitta perspicillata*.

1978: Finnmark: 18.—19.6.* 1 ad hann Komagvær og Krampenes (B. Grandin, M. Tydén, H. Blankert).

Enghauk *Circus pygargus*.

1978: Vestfold: 5.5.° 1 ad hann Store Færder, Tjøme (B. Linnehol, J. Marthinsen). Fjerde funn i landet.

Steppe-/enghauk *Circus macrourus*/*C. pygargus*.

1977: Akershus: 9.5.° 1 2K hann Fornebu, Bærum (G. S. Andersen). På grunn av vanskelighetene med å skille fra hverandre hunn-fargete eks. (og 2K hanner) av steppehauk og enghauk (Svensson 1971) kommer NNSK i framtiden til å bruke benevnningen «stenghauk» ved de anledninger hvor sikker artsbestemmelse ikke lar seg gjøre.

Aftenfalk *Falco vespertinus*.

1976: Vestfold: 16. og 24.10.° 1—2 ad hanner Mølen, Brunlanes (K. P. Gade).

Brakksvale *Glaucolopex pratensis*.

1978: Møre og Romsdal: 9.—13.6. 1 eks. Batnfjordsøra, Gjemnes (Ø. Gjeldnes, T. Bjørshol, G. Johnsen, P. Ø. Røsandhaug). Andre funn i Norge.

Hvitbrystlo *Charadrius alexandrinus*.

1977: Rogaland: 10.6.° 2 eks. Hagabukta, Sola (J. I. Johnsen).

Rødbrystlo *Charadrius asiaticus*.

1978: Finnmark: 9.—15.6.* 1 eks. Store Ekkerøy (B. Grandin, M. Tydén, E. Virolainen, J. Grastveit, R. J. Raines, B. S. Barnacal, V. McFarland). Første norske funn. Nærmeste hekkeområde er ved det Kaspiske hav.

Tereksniipe *Xenus cinereus*.

1976: Østfold: 19.9.° 2 eks. Gansrødbukta, Øra (O. Tendel, R. Eilertsen). Tredje funn i landet. Nærmeste hekkeplass i Finland.

Polarsvømmesniipe *Phalaropus fulicarius*.

1976: Rogaland: 27.5.° 1 eks. Tjul, Stjernarøygruppen (S. Larsen).

Sabinemåke *Larus sabini*.

1977: Rogaland: 1.10.° 1 1K Revtangen, Klepp (H. Løvbrekke) og 13.11.° 1 1K Kvassheim, Jæren (H. Løvbrekke, J. I. Johnsen, E. Jakobsen).

1978: Rogaland: 21.9.° 1 1K Killingøy, Hauge-sund (D. Brynjelsen).

Sandterne *Gelochelidon nilotica*.

1971: Østfold: 20.7.° 2 eks. Vesterøy, Hvaler (S. Nilssen, Å. S. Fredriksen). Fjerde funn i Norge.

Skjæregjøk *Clamator glandarius*.

1978: Møre og Romsdal: 2.8.* 1 1K Makkevika, Giske (J. Rabben, K. Valde, S. Runde, O. A. Giske: se *Rallus nr 3 1978*, s. 68—69). Andre funn i landet.

Blåråke *Coracias garrulus*.

1977: Rogaland: 18.6.° 1 eks. Ferkingstad, Karmøy (J. Clasen).

Kalanderlerke *Melanocorypha calandra*.

1970: Hedmark: 11.4.° 2 eks. Kirkenær (B. Nesholen, S. Reisch). Andre norske funn av arten. De to funnene i 1974 fra Jomfruland resp. Mølen, Brunlanes blir da de tredje resp. fjerde i landet.

Markpiplerke *Anthus campestris*.

1977: Oslo: 26.5.° 1 eks. Alna togstasjon (M. Høgberg, B. E. Sakseid, H. C. Waaler).

Rogaland: 11.9.° 1 eks. Orrevann, Klepp (P. Michelsen, S. F. Olsen). Det 10. og 11. funn i Norge.

Sørnattergal *Luscinia megarhynchos*.

1977: Vest-Agder: 14. og 16.6.* 1 syngende Meberg, Lista (E. Jacobsen, O. Pedersen, L. Bergersen, K. Olsen). Tredje funn i Norge.

Blåstjert *Tarsiger cyanurus*.

1977: Finnmark: 9.8.° 1 ad hann Øvre Pasvik (H. Behmann). Ny art for landet. Nærmeste kjente hekkested i det østlige Finland.

Svartrødstjert *Phoenicurus ochruros*. H

1975: Vestfold: mai—august.° 1 par m. kull Haugen gård, Lardal (O. Frydenlund Steden).

Gulltrost *Zoothera dauma*.

1978: Rogaland: 28.9.° 1 eks. Utsira (T. Berg, F. Gravklev, G. Holmström). Fjerde funn i Norge av denne sjeldne gjest fra Sibir.

Myrsanger *Acrocephalus palustris*. H

1978: Buskerud: sommeren,° 1 par m. kull Linnestranda, Lier (P. O. og Ø. Syvertsen, J. E. Nygård).

Østsanger *Phylloscopus trochiloides*.

1978: Vestfold: 6.—9.6.* 1 eks. Store Færder, Tjøme (J. N. Stokland). Femte funn i landet.

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*.

1976: Vestfold: 25.10.* 1 eks. Store Færder, Tjøme (T. Gunnarsen, E. Soglo).

Spettmeis, underart *Sitta europaea asiatica*.

1976: Troms: september 1976—2.1.1977,° 1 eks. Harstad (T. Alm, K. Pettersen). Fjerde funn av den østlige underarten i Norge.

Rosenvarsler *Lanius minor*.

1977: Rogaland: 26.6.° 1 hann Revtangen, Klepp (H. Løvbrekke). Femte funn i landet.

Gråspurv x pilfink, *Passer domesticus* x *P. montanus*.

1975: Akershus: 29.8. 1 1K Fornebu, Bærum (M. Brandt, N. Gundersen).

Gulirisk *Serinus serinus*.

1978: Buskerud: 2.7.° 1 hann Kongsberg (J. Spilde). Fjerde funn i Norge.

Kornspurv *Miliaria calandra*.

1977: Vest-Agder: 3.—12.7.* 2 eks. Vågsvoll,

Midtsidene:

Venstre side: Rødbrystlo *Charadrius asiaticus*, Store Ekkerøy, Finnmark juni 1978. w. Foto: Jostein Grastveit.

Høyre side øverst: Brakksvale *Glaucolopex pratensis*, Spania. w. Foto: Viggo Ree.

Høyre side nederst: Skjæregjøk *Clamator glandarius*, Makkevika, Giske, Møre og Romsdal, 2. august 1978. w. Foto: Jan Rabben.

Colour picture: Caspian Plover, Pratincole and Great Spotted Cuckoo.

